

Retro aardewerk van de
Plateelbakkerij Zuid-Holland,
1938-1964

Keramisch Museum Goedewaagen,
17 oktober 2015 - 31 januari 2016

Rullo-glazuur van Verlee uit 1938

Luster-glazuurproef 13, ca 1943

Verlee's Malaga-luster, ca 1945

De expositie Retro-aardewerk van de PZH duurt tot 1 februari 2016. Op zondagmiddag 25 oktober om 14.30 uur belicht conservator Friggo Visser in een powerpointlezing de bevindingen van de onderzoekswerkgroep.

Decor Arles, één van 'Picasso'-
decors op de Jaarbeurs van 1954

Decor Marat, het zwart-wit van
1954

Decor Roulette, Jaarbeurs 1959

Decor Opaal, begin jaren 60

Decor Phoenix, Jaarbeurs 1961

[Volg ons op Facebook!](#)

Keramisch Museum Goedewaagen

Glaslaan 29,
9521 GG Nieuw Buinen

Retro- aardewerk van de PZH, 1938-1964

Het scheelde niet veel: in het voorjaar van 1936 dreigde de Plateelbakkerij Zuid-Holland, ooit Gouda's belangrijkste aardewerffabriek met 450 personeelsleden, failliet te gaan. Het moederbedrijf van de PZH van Hoyng & Co huishoudwinkels was er al toe overgegaan om in Duitsland en Tsjechië een porseleinen versie te laten maken van Leen J. Mullers succesvolste servies, het 32P9. Muller, veruit de meest succesvolle PZH-ontwerper, stapte toen ook op.

In 1937 keerde het tij. De regering Colijn liet de gouden standaard van de gulden los. Vanaf 1938 begon de PZH, nadat weer plateelschilders in dienst waren genomen, goedkoop aardewerk te maken met simpele bloemdecors. Maar ook de kunstaeuwerfproductie kwam weer op gang en van 1938 tot 1956 was het glazuurvirtuoos Herman Verlee die een onuitwisbaar stempel op de innovatie van de PZH-productie zette.

In 1938 kwam Verlee met het spetter- of Rulloglazuur. Daarop zouden in de jaren 50 de meest uiteenlopende, modernistische decors geschilderd worden. Het was ook Verlee die vanaf 1943 een onwaarschijnlijk hoog niveau bereikte in het aanmaken van gereduceerde goudluster-glazuren. Wie de honderden nieuwe, typische Retro-modellen ontwierp is helaas nog onbekend. Vermoedelijk had Fons Deckers oudste zoon Joost, zijn opvolger ook, daar een groot aandeel in. Vreemd genoeg is die laatste productieperiode van de PZH nooit diepgaand onderzocht. Dankzij een groot aantal Nederlandse verzamelaars lukte dit het Keramisch Museum Goedewaagen wel, resulterend in een overvloedige, ook gecatalogiseerde expositie met meer dan 200 objecten. Het museumonderzoek leert ook dat voor de nu heel hip gevonden vormen en decors het de PZH was die in Gouda het voortouw nam bij de vernieuwing van modellen en decors. Een verouderde bedrijfsvoering leidde tot de ondergang in 1964.